

Οι Ιστορικές ρίζες της Κοινωνικής Οικονομίας της Αγοράς – Μέρος Δεύτερο

Η σχολή του Φράιμπουργκ και οι ερευνητές της ήρθαν να βάλουν τον θεμέλιο λίθο πάνω στον οποίο χτίστηκε το μοντέλο που βοήθησε την μεταπολεμική Γερμανία να ξαναγίνει μία υπολογίσιμη οικονομική δύναμη μέσα σε μία δεκαετία. Αν κανείς περπατούσε τους δρόμους της χώρας μετά την ήττα στον πόλεμο, θα έβλεπε ανθρώπους χωρίς κάλυψη στις βασικές τους ανάγκες (φαγητό, ένδυση και κατοικία), άνεργους, και περίπου 9 εκατομμύρια πρόσφυγες και εκτοπισμένους. Αυτοί οι άνθρωποι χρειαζόταν να γίνουν παραγωγικοί και να ενταχθούν στην κοινωνία όσο το δυνατόν γρηγορότερο. Το δύσκολο αυτό έργο ήρθε να πραγματοποιήσει ο πρώτος καγκελάριος της Γερμανίας Konrad Adenauer μαζί με την πρώτη γερμανική κυβέρνηση. Οι δύο συνεργάτες του, ερευνητές και πολιτικοί, για τους οποίους θα μιλήσουμε σήμερα είναι οι *Ludwig Erhard* και *Alfred Müller-Armack*. Οι δυο τους χρησιμοποίησαν τις βασικές αρχές της θεωρίας του Ordoliberalism (Συνταγματικού Φιλελευθερισμού) για να εκφράσουν τις πολιτικές που θα μπορούσαν να οδηγήσουν την χώρα τους έξω από τη δυσχέρεια και σε μια πορεία ανάπτυξης.

Η μετατροπή της θεωρίας σε εφαρμοσμένο μοντέλο.

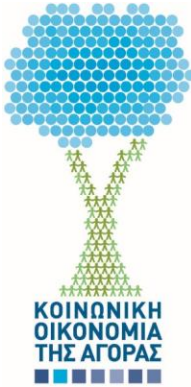
Ludwig Erhard

Ο Erhard γεννημένος το 1897 στην Φούρτη ήταν ένας πολιτικός του Χριστιανοδημοκρατικού κόμματος και ένας από τους θεμελιωτές της Κοινωνικής Οικονομίας της Αγοράς. Στην ιστορία έμεινε γνωστός ως «ο πατέρας του γερμανικού οικονομικού θαύματος» και υπηρέτησε ως ο δεύτερος καγκελάριος της χώρας από το 1963 έως το 1966. Κατά την διάρκεια του Β'ΠΠ συνέγραφε με την ιδέα μιας φιλελεύθερης μεταπολεμικής περιόδου στο μυαλό. Ένα βασικό του έργο κατά την πολεμική εποχή ήταν το «Οικονομικά του πολέμου και σταθεροποίησης του χρέους» ενώ μεταπολεμικά είναι ιδιαίτερα γνωστός για το βιβλίο του «Ευημερία για όλους».

Σαν υπουργός οικονομικών της κυβέρνησης Adenauer έγινε γνωστός για τα συνθήματά του «Ευημερία για όλους» και «Ιδιοκτησία για όλους». Μέσω συνεργατών είχε γνωριστεί προσωπικά με τον Müller-Armack, τον δημιουργό του όρου «Κοινωνική Οικονομία της Αγοράς», ο οποίος και εργάστηκε υπό την επίβλεψή του στο Υπουργείο Οικονομικών από το 1952 ως το 1958 ως επικεφαλής του τμήματος πολιτικής.

Konrad
Adenauer
Stiftung

Ο Müller-Armack, γεννημένος το 1901 στο Εσσεν, ήταν επηρεασμένος από τις ιδέες της σχολής του Φράιμπουργκ καθώς και την καθολική κοινωνική διδασκαλία. Στο βιβλίο του «Έλεγχος της οικονομίας και της οικονομίας της αγοράς» σχεδίασε την ιδέα και έννοια της Κοινωνικής Οικονομίας της Αγοράς ως όρο ενσωματωμένο στις σχέσεις της κοινωνίας και της φιλελεύθερης αγοράς, τονίζοντας την βαρύτητα του όρου με την χρήση κεφαλαίου στο Κ της κοινωνικής διάστασης. Περαιτέρω στο βιβλίο του «Η εκατονταετία δίχως θεό» προσπάθησε, εν έτη 1948, να βρει μια θρησκευτικο-κοινωνική ερμηνεία του εθνικοσοσιαλισμού, τον οποίο θεωρούσε σαν μια αναπληρωματική θρησκεία στα έτη κατά τα οποία η πίστη είχε χαθεί.

Alfred Müller-Armack

Τόσο ο Erhard όσο και ο Müller-Armack δίνανε μεγάλη έμφαση στην σπουδαιότητα της ανθρώπινης αξιοπρέπειας, την οποία τονίζανε και υποστηρίζανε με κάθε έκφανση των πολιτικών και οικονομικών τους αποφάσεων. Την υποστήριζαν δε μέσω της πρόσβασης του ατόμου και της κοινωνίας εν' ολοκλήρη σε ένα κρατικά διαμορφωμένο δίκτυ ασφαλείας και κοινωνικών οφελών. Σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας αυτό περιλάμβανε την υποστήριξη των οικογενειών καθώς και ένα εισόδημα από το μερίδιο του κρατικού μετοχικού κεφαλαίου έτσι ώστε οι άνθρωποι να μην είναι μονάχα εξαρτώμενοι από την δική τους εργασία ή ικανότητα εργασίας μιας και αυτή θα μπορούσε να επηρεαστεί αρνητικά από παράγοντες όπως ασθένεια, ατύχημα, ηλικία κτλ.

Η αρχή της επικουρικότητας, η οποία συμπεριλήφθηκε και στην Ευρωπαϊκή Ένωση μέσω του άρθρου 5 της Λισαβόνας, περικλείει την ιδέα ότι μία ανώτερη αρχή μπορεί να παρέμβει σε «εσωτερικά» θέματα μόνο και εφόσον αυτό κριθεί απολύτως απαραίτητο και μονάχα εάν έχει τη δύναμη και τη δυνατότητα να δράσει καλύτερα από το άτομο (η κατ' αναλογία το κράτος) του οποίου την ευθύνη λαμβάνει.